

VAGGERYDS
KOMMUN

Utvecklingsplan för allmänna kommunala lekplatser

Antagen av tekniska nämnden 2026-06-09 §

Ansvarig förvaltning: Tekniska kontoret

Ansvarig tjänsteman: Gatu- och parkchef

Innehåll

Innehåll.....	2
Bakgrund.....	3
Placering.....	5
Planering	5
Lekplatsutformning.....	5
Bondstorp	7
Hok.....	8
Klevshult	9
Skillingaryd.....	9
Vaggeryd.....	16
Ombyggnadsplan	26

Bakgrund

I Vaggeryds kommun finns idag ett tjugotal allmänna kommunala lekplatser som förvaltas av tekniska kontoret. Många av dessa har funnits i många år och har en traditionell och likartad utformning. I samband med att samhällena utvecklas har en behovet av en generell översyn av lekplatsernas placering, utformning och förvaltning ökat. Kommunfullmäktige antog 2015 en ny policy för allmänna kommunala aktivitetsplatser och lekplatser. Policyn reviderades sedan 2023-06-29 § 69 och i samband med detta togs benämningen aktivitetsplatser bort från policyn.

Ansvarsfördelning

I Policyn tydliggörs vem som ansvarar för vad inom detta område där flera förvaltningar på olika sätt kan bidra med kompetens och resurser fördelas ansvaret på följande sätt:

- Tekniska nämnden ansvarar för kommunens allmänna lekplatser för barn samt fast utrustning (jordfast eller maskinellt flyttbar utrustning) på förskolor och skolors utegårdar och skolgårdar. Samtliga kommunala skolgårdar för grundskolan samt lekplatser inom dessa, är en offentlig plats mellan klockan 18.00–22.00 på vardagar samt på helger mellan klockan 08.00–22.00. Dessa lekplatser ingår dock inte i denna plan då de i första hand är till för elever inom skolverksamheten och endast är tillgängliga för allmänheten under vissa tider på dygnet.
- Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för att beskriva förskolor och skolors behov och daglig tillsyn av yttre miljö utifrån skolverksamheten inom fastställda utegårdar och skolgårdar.
- Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för förskolors och skolors lösa inventarier (flyttbar med handkraft) på utegårdar och skolgårdar.
- Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för lekplatser vid kommunala badplatser.

Denna utvecklingsplan för de allmänna kommunala lekplatserna har tagits fram och reviderats med utgångspunkt från policyn för kommunala lekplatser. Planen grundade sig vid framtagandet, förutom i diskussioner i dåvarande tekniska utskottet, även på studiebesök i andra kommuner, inläsning av andra kommuners lekplatsprogram och inventering av kommunens befintliga lekplatser. Under revideringen har planen uppdaterats med nytillkomna lekplatser, och lekplatser som inte längre finns kvar har plockats bort. Utvecklingsplanen beskriver övergripande hur de allmänna kommunala lekplatserna ska placeras, utformas och utvecklas på längre sikt (omkring 10 år).

Ledorden är:

Kreativitet, träning och motion, lek, utmaningar, tävling, skugga, årstider, flexibilitet, möjligheter till att äta, säkerhet och trygghet (inkl. belysning), hälsa, socialt, kommunikation, spontanitet samt möten.

Den övergripande målsättningen för Vaggeryds kommuns allmänna kommunala lekplatser är att:
Lekplatserna ska vara unika samt utformade och anpassade till platsen och miljön. Varje lekplats ska vara en mötesplats för barn i alla åldrar och med olika förutsättningar, där lek kan stimulera dem i deras fysiska (motoriskt och hälsomässigt) och psykiska (personligt och i samspel med andra barn och vuxna) utveckling.

Placering

Flera faktorer har betydelse när det gäller planering och placering av och allmänna kommunala lekplatser i Vaggeryds kommun. Kommunen har flera tätorter och en levande landsbygd.

Kommunens allmänna lekplatser ska finnas i de större tätorterna i kommunen, Bondstorp, Hok, Klevshult, Skillingaryd och Vaggeryd.

Kommunen ska sträva efter att placera allmänna kommunala lekplatser så att man kan förflytta sig till och mellan dem genom stråk av gång- och cykelvägar. Närhet till grönytor, parkmiljö och mötesplatser med avstånd till industri och trafikmiljöer ska beaktas så långt som möjligt.

Utgångspunkten för planering och placering av kommunala allmänna lekplatser är att avståndet till en lekplats inte bör vara större än att ett barn i skolåldern själv ska kunna gå dit. Vardaglig lek/närlek bör lösas på, eller i närheten av, den egna fastigheten.

Planering

Med ett tjugotal lekplatser i kommunen där en del har renoverats under de senaste åren en del som är i behov av renovering har tekniska nämnden i och med denna utvecklingsplan ett perspektiv på omkring tio år då de flesta lekplatser i kommunen ska vara utbytta. Detta betyder att tekniska kontoret har omkring en lekplats per år att arbeta aktivt med.

En del behöver bara renoveras och byggas om, en del behöver flyttas och en del kan slås ihop. Med nedanstående plan preciserar tekniska nämnden i vilken ordning och på vilket sätt lekplatserna ska utvecklas i kommunen. Beroende på olika yttre omständigheter såsom ekonomiska förutsättningar, utveckling av nya bostadsområden etc. kan detaljerna i planen att behöva ändras. I samband med det årliga budgetarbetet fastställs vilken/vilka lekplatser som ska byggas om.

Lekplatsernas exakta placering och utformning kommer att tas fram efter hand som ombyggnaden ska göras. Planen anger ungefärlig placering och inriktning. Viss utveckling innebär större förändringar och kommer att kräva längre förberedelsestid medan mindre justeringar kan göras snabbare.

Lekplatsutformning

Tanken är att platsen i högre grad ska styra utformning och innehåll. Miljöerna runt lekplatsen och den naturliga terrängen ska styra. Naturliga inslag ska behållas såsom äldre träd, höjdskillnader, berg eller bäckar. Där det är lämpligt kommer lekplatsen att utformas längs med en gång- och cykelväg i ett längre stråk med flera olika ”stationer”. Lekplatserna ska vara mer rumsligt integrerade för att främja lokal förankring, integration och öka tryggheten i området. Tanken är också att i högre grad använda platsens naturliga förutsättningar för att stimulera och inspirera barnens lek och utveckling.

Det finns också en ambition att lekplatserna ska variera så att de inte ser precis lika ut. Genom ett varierat utbud av lekplatser och lekredskap kan möten mellan olika barn stimuleras. Tillgängligheten både till lekplatsen och på

lekplatsen kan möjliggöras och attrahera fler barn. På lekplatsen ska det finnas utrymme för möten mellan barn och vuxna. De ska kunna fungera som mötesplatser och broar över generations- och kulturgränser.

Vissa basdelar kommer att finnas på varje lekplats utifrån platsens förutsättningar såsom lekredskap i form av gunga, rutschkana eller klätterställning, en plats att sitta, äta och träffas, en öppen lekyta för spel och spring i benen, samt belysning. Därutöver ska någon form av väderskydd finnas. I första hand ska man kunna ta sig till lekplatsen via anslutande gång- och cykelvägar, men det bör, så långt som möjligt, också gå att ta sig dit med bil för de barn som sitter i rullstol eller de som kommer lite längre ifrån.

Bondstorp

Namn: Ekbacken

I Bondstorp finns den allmänna kommunala lekplatsen vid Ekbacken.

Lekplatsen placering är bra utifrån att den ska vara tillgänglig inom 600 meter för ortens invånare och ligger centralt i orten. Vissa delar av lekplatsen har bytts ut men en komplettering bör göras. Idag är lekplatsen något sliten och traditionellt utformad. En framtida modernisering skulle kunna innebära att vissa av lekredskapen byts ut och spridas lite mer. Utgångspunkten för utvecklingen kan vara ett naturtema kring fåglar och vatten.

Ekbacken i Bondstorp

Hok

Namn: Runstenen

Sedan 2024 finns det en ny lekplats vid Runstensvägen i Hok som ersatte de två tidigare lekplatserna som fanns vid Björkvägen respektive Transtigen.

Lekplatsen är utformad med ett tema kring historia och vikingatiden för att knyta an till runstenen på platsen.

Vid Runstenen går cykelvägen under järnvägen och hållplatser till kollektivtrafiken finns i närheten. Denna mer centralt belägna lekplatsen lockar fler besökare och är en ny mötesplats på orten. Det negativa med en placering vid runstenen är den närbelägna industri som finns. Även järnvägen ligger relativt nära, vilket den gör på många platser i Hok. Detta dämpas dock genom mindre plank, vallar och vegetation.

Runstenen i Hok

Klevshult

Namn: Klevaparken

I Klevshult finns en lekplats som är integrerad med skolan och förskolan, samt en allmän kommunal lekplats vid Hagshultsvägen.

Lekplatsen är tillgänglig för hela orten. Närheten till Tures torg med busshållplats och tågstation är en fördel och ger goda möjligheter för platsen att kunna utvecklas till en mötesplats.

Klevaparken i Klevshult

Skillingaryd

Lekplatserna i Skillingaryd är inte riktigt jämnt fördelade geografiskt på orten som är väldigt långsmal. Två lekplatser planeras slås ihop till en större lekplats i norra delen av Skillingaryd. Och två lekplatser planeras slås ihop till en större i sydvästra Skillingaryd.

Norra Skillingaryd

Lekplatserna Alshult och Tallbacken i norra Skillingaryd ligger dels vid Alshultsområdet och dels vid Tallbacken. Lekplatsen i Alshult är väldigt liten och ligger väldigt nära privata tomter. Utvecklingsmöjligheterna för lekplatsen är mycket begränsade. Lekplatsen Tallbacken i norra Skillingaryd ligger precis intill en före detta förskola och är omgärdad av villagator.

Namn: Fågelfors

Under 2026 utvecklas en ny lekplats och mötesplats i Fågelforsområdet som kommer att ersätta lekplatserna Alshult och Tallbacken som då kommer att avvecklas. Mötesplatsens och lekplatsens tema inspireras av sandbin och sanddödlor, två arter som är karakteristiska för just Fågelforsområdet. För att förstärka naturkänslan kommer även större träd att planteras på platsen.

Namn: Moängen

Denna lekplats vid Lagagatan har en bra befintlig placering och används flitigt. Beroende på framtida utveckling av området kan det även vara lämpligt att flytta lekplatsen en bit söderut. Den behöver dock rustas upp och till exempel tillföra ett ”bullerplank” mot motorvägen. Temat föreslås vara transport och trafik.

Fåglabäck

Namn: Himlabacken

Lekplatsen ligger i området Fåglabäck. Läget på lekplatsen är bra men den behöver rustas upp. Den kan utvecklas med bättre sittplatser etc. Tema kring blommor och ängar.

Marielund

Namn: Frigga

I Marielundsområdet finns sex grönytor som skulle kunna användas för olika lekplatsmiljöer. Idag finns en mer traditionell lekplats i en yta och en fotbollsplan i en annan. Planen är att utveckla ett ”lekplatsstråk” i området där det finns olika stationer i flera av grönyterna. Området där dagens lekplats är belägen är något kuperad och det skulle behållas och kanske förstärkas. Temat kan då vara berg och höjder och eventuellt klättring. Grönytan mellan dessa är mindre men skulle också kunna användas för till exempel ett klätterredskap.

Marielund (västra) i Skillingaryd

Sydvästra Skillingaryd: Önnemovägen och Femkampen

I sydvästra Skillingaryd finns Önnemovägen och Femkampsområdet. I områdena finns både skola och förskola, och två allmänna kommunala lekplatser. En mellan Önnemovägen och en förskola. Den är modernt utformad, har en bra placering och är i bra skick.

Den andra allmänna kommunala lekplatsen ligger mitt i femkampsområdet men attraherar troligen endast de närboende då den är lite instängd i villaområdet. Lekplatsen är sliten och traditionellt utformad.

Namn: Trasten

De två lekplatserna föreslås slås ihop och flyttas till en något mer central plats mellan områdena Önnemovägen, och Femkampsområdet, vid gång- och cykelvägen och en liten bäck. Temat föreslås till djur och natur och den nya lekplatsen får namnet "Trasten". De befintliga lekplatserna avvecklas efter det att den nya har byggts upp.

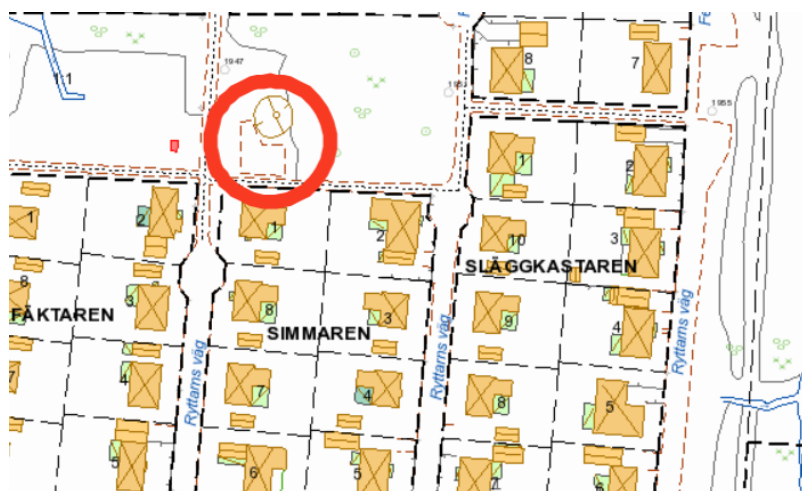

Önnemovägen i Skillingaryd

Femkampen i Skillingaryd

Vaggeryd

I Vaggeryd har flera nya lekplatser byggts under senare år i samband med utvecklingen av vattennära mötesplatser. En del lekplatser återstår att utveckla.

Centrala Vaggeryd/ Folkets Hus

Namn: Centrum

Lekplatsen vid Folkets hus är bra placerad ur tillgänglighetsperspektiv. Den nås både med bil, cykel och till fots. Ändå ligger den lite vid sidan av och störs inte nämnvärt av närliggande trafik.

Lekplatsen bör med tanke på sitt centrala, tillgängliga och vackra läge utvecklas till en "centrumlekplats". Den ska utvecklas till en lekplats som utformas ur tillgänglighetsperspektiv. Tema centrum och hus.

Centrum—Folkets Hus i Vaggeryd

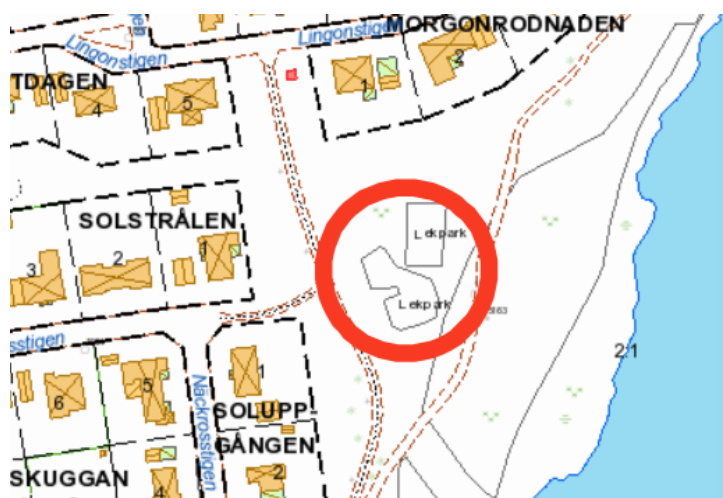
Västra strand

Namn: Solen

Västra strands lekplats är bra placerad vid närheten till Hjortsjön. Viss ombyggnad skulle kunna lyfta platsen ytterligare. Till exempel kan lekredskapen spridas ut mer. Fler sittmöjligheter, ett tak och belysning skulle kunna komplettera lekplatsen. Temat kan gärna vara strand och sand.

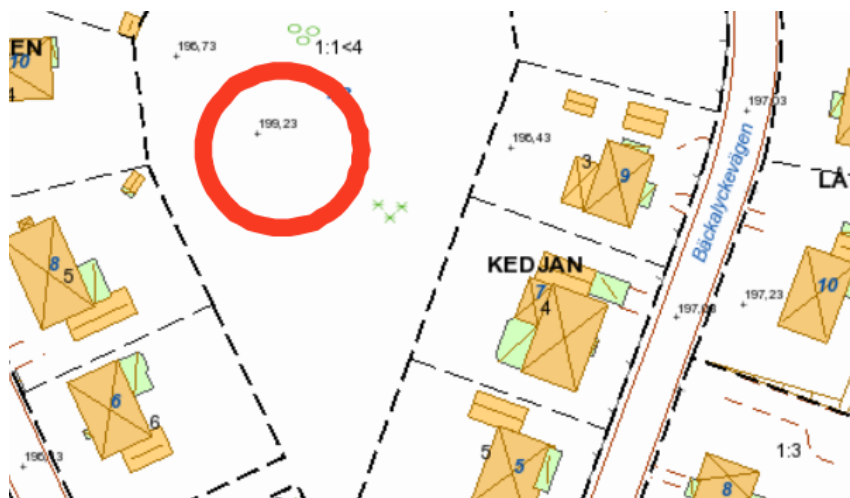

Solen—Västra Strand i Vaggeryd

Namn: Bäckalyckevägen

Lekplatsen vid Bäckalyckevägen är inte lika tillgänglig utan svår att hitta till med bara en liten stig mellan villorna. Den är instängd mellan husen, otillgänglig och mycket svår att hitta om man inte bor precis intill. Den är traditionellt utformad och är sliten. Lekplatsen slås ihop med Solen på Västra strand och lekplatsen vid Bäckalyckevägen avvecklas i samband med det.

Bäckalyckevägen i Vaggeryd

Torsbo

Namn: Fisken

Lekplatsen på Torsbo-området ligger visserligen ganska centralt i området. Platsen är dock inte särskilt tillgänglig. Lekplatsen avvecklas när en ny intilliggande lekplats läng Hjortsjön har byggts ut. För att använda Hjortsjöns attraktivitet förläggs istället att "ett lekplatsstråk" någonstans mellan Fenix och badplatsen, vilket skulle öka områdets rekreativsmöjligheter ytterligare. Tanken med lekplatsen är att dra ut den på en längre sträcka med till exempel någon form av "hinderbana", eller med flera olika "lekstationer". Ett fisktema ses som naturligt in den omgivningen.

Torsbo i Vaggeryd

Förslag på placering av lekplatsstråk på Torsbo.

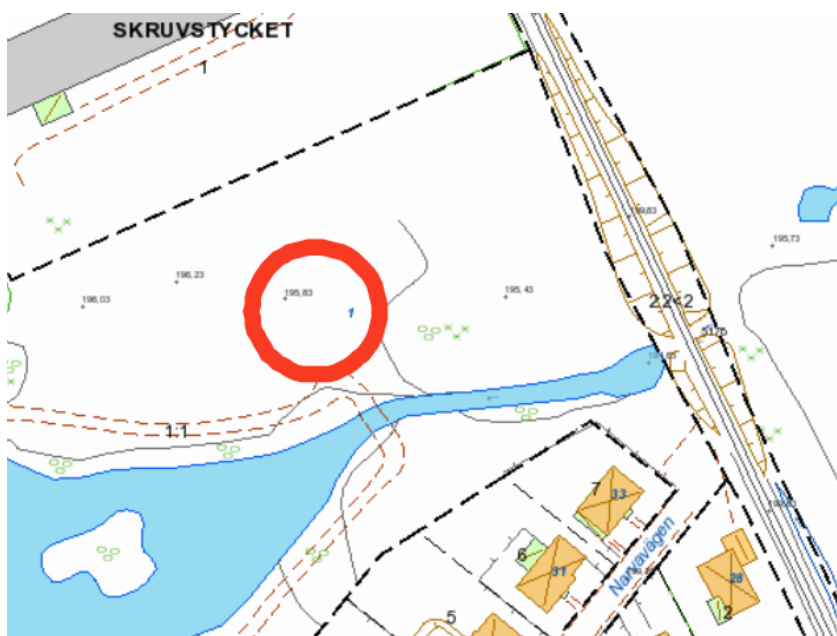
Linnarbäcken

Namn: Linnarbäcken

Parken kring Linnarbäcken är ett trivsamt område som kan användas mer genom att bland annat utveckla lekplatsen i området. Området skulle kunna utvecklas som ett utflyktsmål för till exempel förskolor. Temat skulle kunna vara sagor och sagoväsen, men också kojor.

Linnarbäcken i Vaggeryd

Södra Park

I Södra Park-området finns idag tre allmänna kommunala lekplatser. Lekplatserna ligger i ett ”lekplatsstråk” med flera olika ”stationer” längs med Lagan mellan Kvarnen och Masmästargatan. Lekplatserna är en del av kommunens vattennära mötesplatser och ligger inom ett naturligt rekreationsstråk inom området. Temat för alla dessa mötesplatser och dess lekplatser kretsar kring natur, skog och sagor.

Namn: Kvarnen

Kvarnen ligger på en udde där Lagan böjer sig och ligger bra till. Den är utformad utifrån ett modernare tänk och lekredskapen är lite mer spridda. Lekplatsen har byggts om och är relativt ny samt har ett centrumnära läge mellan Dammgatan och Kapellgatan. Lekplatsen är en del av den vattennära mötesplatsen i området och ligger i anslutning till ett naturligt promenadstråk. Den används av både boende, förbipasserande och förskolor. Temat för lekplatsen är rörelse och natur med klätterställning och hinderbana samt mer traditionella lekredskap för mindre barn.

Kvarnen i Vaggeryd

Namn: Lillakulla

Lillakulla på Åvikstigen är en mycket liten lekplats som ligger i anslutning till en liten återvändsgata. Lekparken har uppdaterats och har nu ett tydligare naturtema. Här finns bland annat kojor och en tunnel gjorda av pilträd.

Lillakulla i Vaggeryd

Namn: Strömfallet

Även denna lekplats är en del av en vattennära mötesplats invid Lagan. Lekplatsen byggdes och öppnades under 2019 upp för allmänheten. Lekplatsens läge nära bebyggelse och en gång- och cykelväg som går genom området gör den mycket populär bland barnfamiljer och förskolor. Lekplatsen är införlivad i skogsmiljön med en linbana, sagoplatz och annan lekutrustning utspridd i skogsterrängen.

Östermo

Namn: Ängen

Lekplatsen i Östermo byggdes om under 2023. Den ligger bra placerad och viss rumslig ombyggnad har gjorts för att öka attraktiviteten för lekplatsen.

Ängen— Östermo i Vaggeryd

Ombyggnadsplan

Ort och lekplats	Prioritets- ordning
Skillingaryd – Fågelfors	1
Skillingaryd–Trasten (Femkampen)	2
Vaggeryd – Fisken (Torsbo)	3
Skillingaryd – Frigga (Marielund)	4
Bondstorp – Ekbacken	5
Skillingaryd – Moängen (Lagagatan)	6
Vaggeryd – Centrum Folkets hus	7
Skillingaryd – Himlabacken (Fåglabäck)	8
Vaggeryd – Solen (Västra Strand)	9
Vaggeryd – Linnarbäcken	10
Klevshult – Klevaparken	11
Vaggeryd – Strömfallet	12
Vaggeryd – Kvarnen	13
Vaggeryd – Lillakulla (Åvikstigen)	14
Vaggeryd – Ängen (Östermo)	15
Hok – Runstenen	16